

ΣΤΕ 3083/2007

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 29 Μαρτίου 2007, με την εξής σύνθεση: Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Ν. Σακελλαρίου, Ν. Μαρκουλάκης, Α. Καραμιχαλέλης, Γ. Ποταμιάς, Σύμβουλοι, Μ. Σταματοπούλου, Δ. Βανδώρος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 28 Δεκεμβρίου 2006 αίτηση: της ..... του ....., κατοίκου ..... Ευβοίας, η οποία παρέστη με τους δικηγόρους : 1) Αντώνιο Βγόντζα (Α.Μ. 4403) και 2) Ιωάννη Παπανδρουλάκη (Α.Μ. 12147) που τους διόρισε στο ακροατήριο,

κατά των : 1) ..... του ....., κατοίκου Ιστιαίας Ευβοίας, οδός ... .. αρ. .. και 2) ..... του ....., κατοίκου Ιστιαίας Ευβοίας, οι οποίοι παρέστησαν με το δικηγόρο Αθανάσιο Ξηρό (Α.Μ. 18682) που τον διόρισαν με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή η αναιρεσείουσα επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ΄ αριθμ. 581/2006 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Ποταμιά.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίου της αναιρεσείουσας, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση και τον πληρεξούσιο των αναιρεσιβλήτων, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ΄ αριθμ. 2373401, 2373402-03/2006 ειδικά έντυπα παραβόλου).
2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναιρέση της υπ΄ αριθμ. 581/2006 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, με την οποία έγινε δεκτή ένσταση των αναιρεσιβλήτων ως δημοτών και εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους του Δήμου Ιστιαίας του Νομού Ευβοίας, και ακυρώθηκε η υπ΄ αριθμ. 65/30.9.2006 απόφαση του Πρωτοδικείου Χαλκίδας, καθ΄ ο μέρος η αναιρεσείουσα ανακηρύχθηκε ως υποψήφια δήμαρχος του Δήμου Ιστιαίας με το συνδυασμό «.....» για τις δημοτικές εκλογές της 15.10.2006.
3. Επειδή, στο άρθρο 37 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (φ. Α΄ 114/8.6.2006) και η ισχύς αυτού άρχισε την 8.6.2006 σύμφωνα με το άρθρο τέταρτο του νόμου αυτού ορίζεται ότι : «1. Τη δεκάτη πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία το πρωτοδικείο, αν πρόκειται για Δήμο και το Ειρηνοδικείο αν πρόκειται για Κοινότητα, ανακηρύσσει σε δημόσια

συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί νόμιμα. 2 . . . 3 . . . 4. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανακήρυξη της παραγρ. 1 μπορεί να ασκηθεί ένσταση για παράβαση του νόμου κατά την ανακήρυξη των συνδυασμών ή για έλλειψη νομίμων προσόντων ή για ύπαρξη κωλυμάτων των υποψηφίων». Ενώ, στο άρθρο 41 του ΚΔΚ (Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων) ορίζεται ότι : «1. Στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας. 2. Η προθεσμία λήγει, μόλις παρέλθει και η τελευταία ημέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας». Στο δε άρθρο 66 του ίδιου ΚΔΚ ορίζεται ότι : «1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από, α) . . . β) την ανακήρυξη σε δημόσια συνεδρίαση των συνδυασμών των υποψηφίων σύμφωνα με το άρθρο 37 του παρόντος ή, γ) τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί, ή αναπληρωματικοί, κατά το άρθρο 62 του παρόντος. 2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου δεν παρεκτείνονται σε καμία περίπτωση. 3. Στις περιπτώσεις α' και γ' της παραγρ. 1 η ένσταση δεν μπορεί να ασκηθεί, αν έχουν περάσει δεκαπέντε (15) ή είκοσι (20) ημέρες, αντιστοίχως, από τη διενέργεια των εκλογών».

4. Επειδή, εν προκειμένω, όπως δέχθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η υπ' αριθμ. 65/30.9.2006 απόφαση του Πρωτοδικείου Χαλκίδας, με την οποία ανακηρύχθηκαν σε δημόσια συνεδρίαση οι υποψήφιοι συνδυασμοί των Δήμων της εκλογικής περιφέρειας του νομού Ευβοίας για τις δημοτικές εκλογές της 15.10.2006 δημοσιεύθηκε στις 30.9.2006. Επομένως, η προθεσμία για την άσκηση ενστάσεως έληγε την 5.10.2006. Το δικόγραφο της ενστάσεως των αναιρεσιβλήτων κατατέθηκε την 5.10.2006 στο Πρωτοδικείο Χαλκίδας το οποίο την διαβίβασε στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας. Με τα δεδομένα αυτά ο λόγος αναιρέσεως, σύμφωνα με τον οποίο κατ' εσφαλμένη ερμηνεία της διατάξεως του άρθρου 41 του ΔΚΚ δεν συνυπολογίστηκε στην πενήνήμερη προθεσμία για την άσκηση της ενστάσεως και η 30.9.2006, ημερομηνία ανακηρύξεως από το Πρωτοδικείο Χαλκίδας σε δημόσια συνεδρίαση των υποψηφίων συνδυασμών των δήμων της εκλογικής περιφέρειας του νομού Ευβοίας, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

5. Επειδή, στο άρθρο 29 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006) ορίζεται ότι : «1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι Κοινοτήτων, δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικού διαμερίσματος ή τοπικοί σύμβουλοι και πάρεδροι : α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών. β) Γενικοί Γραμματείς Δήμων και υπάλληλοι Δήμων ή Κοινοτήτων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπου υπηρετούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και υπάλληλοι των δημοτικών ή κοινοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδρυμάτων που έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι ίδιοι Δήμοι ή Κοινότητες, όπου υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. γ) Υπάλληλοι των Δήμων ή Κοινοτήτων, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και αν υπηρετούν, που συνενώνονται σε ένα Δήμο, στο νέο Δήμο που προκύπτει από τη συνένωση. δ) Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είναι οριοθετημένος κατά το χρόνο διενέργειας των εκλογών, στους Δήμους ή τις Κοινότητες, στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, ένα έτος πριν από τη διενέργεια των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών. 2 . . . 3. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι Δήμαρχοι, πρόεδροι Κοινοτήτων, δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικού διαμερίσματος, τοπικοί σύμβουλοι ή πάρεδροι : α. Όποιοι συνδέονται με το Δήμο ή την Κοινότητα ή τα νομικά τους πρόσωπα,

εξαιρουμένων των συνδέσμων, με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης δημοτικού ή κοινοτικού έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης δημοτικού έργου ή δημοτικής υπηρεσίας, ύψους άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ συνολικά ετησίως. β. Μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με το Δήμο ή την Κοινότητα, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρίας, εταίροι προσωπικών εταιριών, καθώς και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, με τη συνδρομή των προϋποθέσεων της προηγούμενης περίπτωσης. Αν Δήμος ή Κοινότητα συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση που συμβάλλεται, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αντιπροσώπους του Δήμου ή της Κοινότητας που μετέχουν στη διοίκηση δημοσίων επιχειρήσεων, καθώς και δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων. 4 . . . 5 . . . 6 . . . 7. Το κώλυμα που προβλέπει στις περιπτώσεις α΄ έως και γ΄ της παραγράφου 1 παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακηρύξεως των υποψηφίων. Η παραιτήση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον ειρηνοδίκη ή στον πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί . . .». Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 24 του ν. 3242/2004 (Α΄ 102), 23 του ν. 3301/2004 (Α΄ 263) και 45 παρ. 1 του ν. 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 42) στους διαγωνισμούς των οποίων η προκήρυξη δημοσιεύθηκε πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3316/2005, δηλαδή πριν από την 22.2.2005, καθώς και στις συμβάσεις που συνήφθησαν συνεπεία των διαγωνισμών αυτών έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 716/1977 «περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ΄ εξουσιοδότηση του νόμου αυτού. Στο άρθρο 1 του νόμου αυτού ορίζεται ότι : «Ο παρών Νόμος καθορίζει τους όρους και την διαδικασία της εις ιδιώτας μελετητάς και ιδιωτικά γραφεία μελετών αναθέσεως και της υπό τούτων εκπονήσεως μελετών δια λογαριασμόν του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Δημοσίων Επιχειρήσεων και λοιπών Οργανισμών Δημοσίου ενδιαφέροντος όταν αι μελέται αύται δεν εκπονούνται απ΄ ευθείας υπό του προσωπικού τούτων», στο άρθρο 2 ότι : «Εν τω παρόντι Νόμω νοούνται ως : 1. «Μελέτη : Πάσα επιστημονική και τεχνική εργασία και έρευνα αποβλέπουσα εις την κατασκευήν ή μη τεχνικού έργου ή εις τον σχεδιασμόν και την απεικόνισιν προγραμμάτων και μεθόδων αναπτύξεως του ευρύτερου χώρου δια της κατασκευής ή μη τεχνικών έργων. 2. Εργοδότης : Το Δημοσίον, Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Δημοσiai Επιχειρήσεις και λοιποί Οργανισμοί Δημοσίου ενδιαφέροντος οι οποίοι αναθέτουν την μελέτην . . . 5. Συμπράττοντα γραφεία : Συνεργαζόμενα Γραφεία Μελετών τα οποία εκουσίως από κοινού αναλαμβάνουν και εκπονούν μελέτας. Η ως άνω συνεργασία πραγματοποιείται κατά την εκδήλωσιν ενδιαφέροντος. 6. Ανάδοχος : Μελετητής ή Γραφείον Μελετών ή Συμπράττοντα Γραφεία Μελετών εις τα οποία ανετέθη η εκπόνησις μελέτης δια της υπογραφής σχετικής συμβάσεως . . . 13. Σύμβασις : Το συμφωνητικόν το υπογραφόμενο υπό του εργοδότη και του αναδόχου, δια την εκπόνησιν της μελέτης. Εις την έννοιαν της συμβάσεως περιλαμβάνονται και άπαντα τα συνοδεύοντα αυτήν τεύχη, ως και τυχόν παραρτήματα αυτής. 14. Αρμόδιον Συμβούλιον : Το κατά τις κειμένας διατάξεις αρμόδιον συμβούλιον, το οποίον γνωμοδοτεί κατά περιπτώσιν, δια την έκδοσιν αποφάσεων υπό του εργοδότη», στο άρθρο 11 ότι : «1. Προκειμένης της αναθέσεως, ο εργοδότης προβαίνει εις δημοσίαν πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος εκ μέρους των Γραφείων Μελετών δια την εκπόνησιν της υπό ανάθεσιν μελέτης υποβαλλομένης εγγράφως εντός τασσομένης προθεσμίας από της δημοσιεύσεως περιλήψεως της ανωτέρω προσκλήσεως εις το Ενημερωτικόν Δελτίον του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος . . . 4. Αι μελέται

ανατίθενται δι' ητιολογημένης αποφάσεως του εργοδότη εις Γραφείον Μελετών, ή εις συμπράττοντα Γραφεία Μελετών, άτινα εξεδήλωσαν ενδιαφέρον και ανταποκρίνονται εις τους όρους τους διαλαμβανόμενους εις την κατά τα ανωτέρω πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος και τας διατάξεις του παρόντος νόμου, συμφώνως προς την κατά τας παραγράφους 5 έως 7 του παρόντος άρθρου διαδικασίαν . . . 10. Η εγκριτική περί αναθέσεως της μελέτης απόφασις του εργοδότη κοινοποιείται υποχρεωτικώς εις πάντα τα εκδηλώσαντα ενδιαφέρον δια την ανάληψιν της μελέτης Γραφεία Μελετών. 11. Εν συνεχεία της εκδόσεως της κατά την προηγουμένην παράγραφον αποφάσεως συνάπτεται έγγραφος σύμβασις υπογραφομένη υπό του εργοδότη ή του νομίμως εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου αυτού και του αναδόχου. Εις περιπτώσιν αναθέσεως της μελέτης εις συμπράττοντα Γραφεία Μελετών η σύμβασις υπογράφεται υπό των νομίμων εκπροσώπων όλων των συμπραττόντων Γραφείων . . .», στο άρθρο 14 του ως άνω νόμου ορίζεται ότι : «1. Απαγορεύεται εις τον ανάδοχον να εκχωρήσῃ εις τρίτον την εκπόνησιν μέρους ή του συνόλου της μελέτης. Εις εξαιρετικάς περιπτώσεις δύναται να εγκριθῆ υπό του εργοδότη εκχώρησις μετά ητιολογημένην γνώμην του αρμοδίου εκάστοτε Συμβουλίου. Ο ανάδοχος της μελέτης ευθύνεται εις ολόκληρον μετά του προς ον εγκρίνεται η εκχώρησις έναντι του εργοδότη και των τρίτων. 2. Κατ' εξαιρέσιν επιτρέπεται όπως εν περιπτώσει εκχωρήσεως της μελέτης κατά την προηγουμένην παράγραφον δια αποφάσεως του εργοδότη και μετά γνώμην του αρμοδίου Συμβουλίου εγκριθῆ η απαλλαγή του αναδόχου της μελέτης από της έναντι του εργοδότη ευθύνης αυτού, μόνον εις ην περιπτώσιν αποδεδειγμένως ο ανάδοχος πάσχει εκ σοβαράς ασθενείας καθιστώσης αυτόν επί ικανόν χρόνον ανίκανον δια την περαιτέρω εκτέλεσιν της συμβάσεως. 3. Η εκχώρησις της μελέτης δύναται να λάβῃ χώραν μόνον όταν ο υποκατάστατος του αναδόχου κέκτηται τα αυτά προσόντα με τον ανάδοχον άτινα απητήθησαν δια την υπ' αυτού ανάληψιν της εκπονήσεως της μελέτης», στο άρθρο 19 ότι : «1. Ο ανάδοχος της μελέτης υποχρεούται να εκπονήσῃ ταύτην κατά οικονομοτεχνικώς άρτιον τρόπον, συμφώνως προς τους κανόνας της επιστήμης και της τεχνικής, τους όρους της συμβάσεως και τας ισχύουσας εκάστοτε προδιαγραφάς . . .».

Εξάλλου, στο μεν π.δ. 923/1978 «Περί συγκροτήσεως των Γραφείων Μελετών, των υποχρεώσεων τούτων και της συμπράξεως αυτών» (Α' 224), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 716/1977, ορίζεται, στο άρθρο 4 παρ. 5 ότι : «Τα Συμπράττοντα Γραφεία Μελετών δεσμεύονται και ευθύνονται έναντι του εργοδότη αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έκαστον», στο δε π.δ. 194/1979, το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 716/1977, και στο άρθρο 18 παρ. 3 αυτού ορίζεται ότι : «Τα συμπράττοντα Γραφεία ευθύνονται έναντι του εργοδότη εις ολόκληρον δια πάσαν συνέπειαν απορρέουσιν εκ της συμβάσεως και του νόμου».

6. Επειδή, κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων του άρθρου 29 παρ. 3 περ. α' του ν. 3463/2006, οι οποίες έχουν διατυπωθῆ κατά απόλυτο τρόπο και αποβλέπουν στην προστασία των συμφερόντων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ή να εκλεγούν ή να είναι δημοτικοί ή κοινοτικοί άρχοντες όσοι συνδέονται με το Δήμο ή την Κοινότητα ή τα νομικά τους πρόσωπα, εξαιρουμένων των συνδέσμων, με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης δημοτικού ή κοινοτικού έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης δημοτικού έργου ή δημοτικής υπηρεσίας, ύψους άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ συνολικά ετησίως και μάλιστα ασχέτως προς τον χαρακτήρα των συμβάσεων αυτών ως κυρίων ή παρεπομένων ή να συνδέονται συμβατικώς με τους οικείους ο.τ.α. έστω και εμμέσως (πρβλ. ΣΕ 1842, 1728, 1456, 1533/2006, 1557/2004,

1404/1986, 512/1966). Τέτοιας φύσεως συμβατικός δεσμός γεννάται μεταξύ οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (εργοδότη) και συμπραττόντων γραφείων μελετών, όταν τα τελευταία αναλαμβάνουν την εκπόνηση μελέτης δια της υπογραφής της κατ' άρθρ. 11 παρ. 11 του ν. 716/1977 εγγράφου συμβάσεως μεταξύ του συγκεκριμένου ο.τ.α. ως εργοδότη και των νομίμων εκπροσώπων πάντων των γραφείων μελετών. Περαιτέρω, κατ' άρθρ. 14 παρ. 1 του ν. 716/1977 απαγορεύεται στον ανάδοχο να εκχωρήσει σε τρίτο την εκπόνηση μέρους ή του συνόλου της μελέτης, αλλά και στην εξαιρετική περίπτωση της επί τη συνδρομή των όρων της παραγρ. 1 του άρθρου 14 εγκρίσεως από τον εργοδότη της εκχωρήσεως της εκπονήσεως της μελέτης σε τρίτον, η ειδική αυτή διάταξη δεν προβλέπει την μεταξύ εργοδότη και εκχωρητού λύση του συμβατικού δεσμού αλλά αντιθέτως θεσπίζει ρητώς, ότι «ο ανάδοχος της μελέτης ευθύνεται εις ολόκληρον μετά του προς ον εγκρίνεται η εκχώρησις έναντι του εργοδότη και των τρίτων». Επομένως, κατά την ειδική αυτή διάταξη ακόμη και επί εγκύρου εγκρίσεως από τον εργοδότη της εκχωρήσεως από τον ανάδοχο σε τρίτο μέρους ή του συνόλου της αναληφθείσης μελέτης τούτο δεν συνεπάγεται μεταβίβαση ολοκλήρου της εργολαβικής σχέσεως, ως πλέγματος δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, και την αποκοπή οιοδήποτε ενοχικού δεσμού μεταξύ εργοδότη και αναδόχου, δεδομένου ότι για τον τελευταίο παραμένει ενεργός ο συμβατικός δεσμός ως προς την ευθύνη του για την εκπλήρωση των από τη σύμβαση και τον νόμο απορρεουσών υποχρεώσεων.

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση το Διοικητικό Πρωτοδικείο δέχθηκε ανέλεγκτα κατ' ουσίαν ότι αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά γεγονότα : Ύστερα από την από 11.10.2004 δημοσίευση στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος σχετικής προσκλήσεως ενδιαφέροντος για την ανάθεση εκπονήσεως μελέτης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και Γεωλογικής Μελέτης του Δήμου Ιστιαίας και την υποβολή σχετικών αιτήσεων εκδηλώσεως ενδιαφέροντος, το Δημοτικό Συμβούλιο Ιστιαίας με την υπ' αριθμ. 139/10.8.2005 απόφασή του ενέκρινε στο πλαίσιο της ως άνω προκηρύξεως πρακτικό της Επιτροπής Αξιολογήσεως των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των μελετητών – γραφείων μελετών ή συμπράξεων αυτών, με το οποίο η Επιτροπή αυτή εισηγήθηκε την ανάθεση της ανωτέρω μελέτης στη σύμπραξη γραφείων μελετών των ..... , ... , ... και ..... , επειδή είχαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Ακολουθώντας, υπεγράφη μεταξύ του δημάρχου Ιστιαίας, ως νομίμου εκπροσώπου του οικείου Δήμου και της ως άνω συμπράξεως, της οποίας μέλος αποτελεί και το γραφείο μελετών της αναιρεσείουσας, η από 9.11.2005 σύμβαση. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, η εν λόγω μελέτη θα εκπονηθεί σε δύο στάδια (Α' και Β', το δε δεύτερο στάδιο υποδιαιρείται σε δύο επιμέρους στάδια, Β1 και Β2), η συνολική διάρκεια αυτής ορίζεται σε δέκα οκτώ (18) μήνες, ειδικότερα δε η διάρκεια του Α' σταδίου ορίζεται σε έξι (6) μήνες, η διάρκεια του Β1 σταδίου σε τέσσερις (4) μήνες και του Β2 σταδίου σε δύο (2) μήνες και η αμοιβή του αναδόχου για την εκτέλεση του συνόλου των εργασιών της συμβάσεως αυτής εκτιμήθηκε σε εκατόν πενήντα οκτώ χιλιάδες διακόσια εβδομήντα ευρώ (158.270,00€) [συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας (φ.π.α.)], η οποία κατανέμεται, κατ' αποκοπή, χωρίς το φ.π.α. σε ογδόντα δύο χιλιάδες ευρώ (€ 82.000,00) για το χωροταξικό αντικείμενο (κατηγορία μελέτης 01), σε σαράντα δύο χιλιάδες ευρώ (€ 42.000,00) για το πολεοδομικό αντικείμενο (κατηγορία μελέτης 02) και σε εννέα χιλιάδες ευρώ (€ 9.000,00) για τη γεωλογική διεύρυνση (κατηγορία μελέτης 20). Η αναιρεσείουσα, με την από 6.6.2006 αίτησή της, ως κοινή εκπρόσωπος των ανωτέρω συμπραττόντων γραφείων μελετών έναντι του εργοδότη Δήμου, ζήτησε την παράταση έως την 27.7.2006 (αντί της 27.6.2006) του χρόνου ολοκληρώσεως του Α' σταδίου της ανατεθείσας μελέτης. Εν συνεχεία, η αναιρεσείουσα, με την υπ' αριθμ. 4759/3.7.2006 αίτησή της προς το Δημοτικό

Συμβούλιο Ιστιαίας, ζήτησε να παραιτηθεί από την ομάδα εκπονήσεως μελέτης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Ιστιαίας (δυνάμει της ανωτέρω από 9.11.2005 συμβάσεως) και να εγκριθεί η εκχώρηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του αντικειμένου της κατηγορίας 2 (πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες) στον συνανάδοχό της ..... με πτυχίο Γ' στην κατηγορία 2, ο οποίος συμμετέχει με το υπόλοιπο ποσοστό (50%) στην ίδια κατηγορία. Το Νομαρχιακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων, αφού έλαβε υπ' όψη του, α) τις από 6.9.2006 υπεύθυνες δηλώσεις των υπόλοιπων μελών της αναδόχου συμπράξεως, β) το από 8.9.2006 υπόμνημα της αναιρεσείουσας ενώπιον του ως άνω Συμβουλίου, με το οποίο εξέφρασε τη βούλησή της να θέσει υποψηφιότητα για το αξίωμα του Δημάρχου στο Δήμο Ιστιαίας κατά τις επικείμενες δημοτικές εκλογές και ζήτησε συγχρόνως να απαλλαγεί εξ' ολοκλήρου από την ευθύνη που απορρέει από την προαναφερόμενη σύμβαση, καθόσον η εκπόνηση του συνόλου της ανατεθείσας μελέτης θα ολοκληρωθεί κανονικώς από τα εναπομείναντα μέλη της συμπράξεως – ομάδας των μελετητών και γ) ότι στην περίπτωση πραγματοποιήσεως της εκχωρήσεως αυτής δεν δημιουργείται κανένα πρόσκομμα στη συνέχιση της μελέτης, για το λόγο ότι το πτυχίο της αιτούσας καλύπτεται πλήρως από αυτό του προς όν η εκχώρηση ..... , γνωμοδότησε, με το υπ' αριθμ. 9/8.9.2006 πρακτικό του, υπέρ της εγκρίσεως από τον εργοδότη Δήμο της εκχωρήσεως στον ..... του ποσοστού συμμετοχής της ..... , χωρίς όμως αυτή να απαλλαγεί από την ευθύνη της έναντι του εργοδότη και των τρίτων, κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 14 του διέποντος την ανωτέρω σύμβαση ν. 716/1977. Ενόψει αυτών, σύμφωνα με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Δημοτικό Συμβούλιο Ιστιαίας στη συνεδρίαση της 11.9.2006 ύστερα από διαλογική συζήτηση μεταξύ των παρισταμένων δέκα πέντε (15) μελών (επί συνόλου 17), επτά (7) ψήφισαν υπέρ της αποδοχής του αιτήματος εκχωρήσεως της μελέτης, τέσσερα (4) μέλη ψήφισαν αρνητικά τρία (3) ψήφισαν «παρών» και ένα (1) μέλος ψήφισε λευκό. Ακολούθως, κατά την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Δημοτικό Συμβούλιο Ιστιαίας, στην αυτή συνεδρίαση, διαπίστωσε αδυναμία του να ερμηνεύσει το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και της ψήφου «παρών» και περαιτέρω, αφού έλαβε υπ' όψη του την υπ' αριθμ. 4759/3.7.2006 αίτηση της ..... , τη γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, τη γνωμοδότηση του δικηγόρου Ν. Γεροκωνσταντή περί μη δυνατότητας, σε κάθε περίπτωση, απαλλαγής της εκ των ευθυνών της από την ανωτέρω σύμβαση εκπονήσεως μελέτης, τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 716/1977, το περιεχόμενο των από 6.9.2006 υπευθύνων δηλώσεων των λοιπών μελών της αναδόχου συμπράξεως, με την υπ' αριθμ. 166/11.9.2006 απόφασή του αποφάσισε αυτολεξεί «να σταλεί η παρούσα απόφαση ως έχει με επείγον αίτημα διευκρίνισης για το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας». Κατά την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας παρέπεμψε, στα πλαίσια ασκήσεως διοικητικής εποπτείας, με το υπ' αριθμ. 14283/5.10.2006 έγγραφό του ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 18 του ν. 2218/1994 ως παντελώς ανυπόστατη την ως άνω υπ' αριθμ. 166/11.9.2006 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Περαιτέρω, το δικάσαν Δικαστήριο δέχθηκε ότι οι αναιρεσίβλητοι, με την ένστασή τους ζήτησαν την ακύρωση της υπ' αριθμ. 65/30.9.2006 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Χαλκίδας, καθ' ο μέρος με την απόφαση αυτή ανακηρύχθηκε η ..... υποψήφια δήμαρχος του Δήμου Ιστιαίας με το συνδυασμό «.....», επικαλούμενοι την από 9.11.2005 σύμβαση εκπονήσεως μελέτης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Ιστιαίας, και ότι η αιτούσα εξακολουθεί να συνδέεται συμβατικώς με τον Δήμο Ιστιαίας ακόμη και μετά την υπ' αριθμ. 166/11.9.2006 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας, με την οποία δεν ολοκληρώθηκε η έγκριση εκχωρήσεως της μελέτης. Με βάση τις ανωτέρω παραδοχές το δικάσαν Δικαστήριο έκρινε ότι με την υπ' αριθμ. 166/11.9.2006 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου δεν εκδηλώθηκε η συλλογική βούληση του

ανωτέρω οργάνου να ρυθμίσει κατά τρόπο δεσμευτικό και προς το σκοπό της παραγωγής εννόμων συνεπειών το σχετικό ζήτημα. Τούτο δε, κατά το δικάσαν Δικαστήριο, ανεξαρτήτως του λόγου που οδήγησε το Δημοτικό Συμβούλιο Ιστιαίας στην αποφυγή λήψεως σχετικής αποφάσεως και την εκφορά ενιαίας κρίσεως επί του συγκεκριμένου αιτήματος της αναιρεσεύουσας, και ο οποίος ήταν η αναφερόμενη στο ανωτέρω πρακτικό αδυναμία ερμηνείας του αποτελέσματος της ψηφοφορίας. Κατά το δικάσαν Δικαστήριο, με την ως άνω απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας δεν έλαβε χώρα έγκριση της αιτήσεως της καθ'ής η ένσταση περί εκχώρησης του μέρους της μελέτης που είχε αναλάβει δυνάμει της από 9.11.2005 συμβάσεως εκπονήσεως μελέτης και απαλλαγή από τη σχετική ευθύνη της και, επομένως, αυτή εξακολουθούσε, κατά τον κρίσιμο χρόνο της ανακηρύξεώς της ως υποψήφιας δημάρχου του Δήμου Ιστιαίας με το συνδυασμό «.....» για τις δημοτικές εκλογές της 15.10.2006 να συνδέεται με την εν λόγω Δήμο με την από 9.11.2005 σύμβαση εκπονήσεως μελέτης του Γ.Π.Σ. του Δήμου Ιστιαίας. Κατά το δικάσαν Δικαστήριο, δυνάμει της εκκρεμούς αυτής συμβάσεως συνέτρεχε στο πρόσωπο της αναιρεσεύουσας κώλυμα εκλογιμότητας που προβλέπεται από το άρθρο 29 παρ. 3 περ. α' του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και με βάση το άρθρο 259 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας έκανε δεκτή την ένσταση των αναιρεσιβλήτων και ακύρωσε την υπ' αριθμ. 65/30.9.2006 απόφαση του Πρωτοδικείου Χαλκίδας καθ'ο μέρος η αναιρεσεύουσα ανακηρύχθηκε υποψήφια δήμαρχος του Δήμου Ιστιαίας με το συνδυασμό «.....» για τις δημοτικές εκλογές της 15.10.2006. Έχοντας έτσι αποφανθεί, το εν λόγω Δικαστήριο σύμφωνα με τη γνώμη που επικράτησε στο Τμήμα, δεν παραβίασε τις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 περ. α' του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και 14 παρ. 1 του ν. 716/1977. Περαιτέρω, ενόψει του ότι το δικάσαν Δικαστήριο δέχθηκε ότι μεταξύ της αναδόχου συμπράξεως τεσσάρων Γραφείων Μελετών, ένα από τα οποία είναι και αυτό της αιτούσας, και του Δημάρχου Ιστιαίας υπεγράφη η από 9.11.2005 σύμβαση εκπονήσεως μελέτης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και Γεωλογικής Μελέτης του Δήμου Ιστιαίας και ότι η αιτούσα με την υπ' αριθμ. 4759/3.7.2006 αίτησή της ζήτησε κατ'εφαρμογή του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 716/1977, την παραίτησή της από την εν λόγω σύμπραξη και την εκχώρηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του αντικειμένου της κατηγορίας 2 στο συμπράττον Γραφείο του ..... ακόμη και αν με την υπ' αριθμ. 166/2006 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας ήθελε γίνει δεκτό ότι εκχώρησε έγκριση από την εργοδότη εκχώρησης του προαναφερόμενου μέρους της μελέτης στο συμπράττον Γραφείο του ..... δεν αποκόπηκε πάντως ο συμβατικός δεσμός μεταξύ αιτούσας και του Δήμου Ιστιαίας εφόσον σύμφωνα με την ειδική διάταξη του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 716/1977 θεσπίζεται ρητώς ότι «ο ανάδοχος της μελέτης ευθύνεται εις ολόκληρον μετά του προς ον εγκρίνεται η εκχώρησις έναντι του εργοδότη και των τρίτων». Επομένως, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στη σκέψη 6 της παρούσας αποφάσεως, εφόσον η αναιρεσεύουσα σύμφωνα με την ειδική διάταξη του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 716/1977 ευθύνεται εις ολόκληρον μετά του προς ον εγκρίνεται η εκχώρηση έναντι του Δήμου και των τρίτων για την εκπλήρωση των από τη σύμβαση (της 9.11.2005) απορρεουσών υποχρεώσεων και δεν απεκόπη ο συμβατικός της δεσμός με τον εργοδότη Δήμο Ιστιαίας, ορθώς αν και με διαφορετική αιτιολογία έκρινε το δικάσαν Δικαστήριο ότι συνέτρεχε στο πρόσωπό της κώλυμα εκλογιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 3 περ. α' του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Ενόψει αυτών, ο λόγος αναιρέσεως σύμφωνα με τον οποίο κατ'εσφαλμένη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 95 παρ. 5 και 119 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (πρ. δ/γμα 410/1995) και 15 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) δέχθηκε το δικάσαν Δικαστήριο ότι η υπ' αριθμ. 166/2006 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας δεν ήταν εκτελεστή πράξη και ότι μ'αυτή δεν εγκρίθηκε η εκχώρηση εκπονήσεως της μελέτης που είχε αναλάβει με τη

σύμβαση η αιτούσα και ότι η αναφορά που γίνεται στο τέλος του πρακτικού της εν λόγω αποφάσεως «να σταλεί η παρούσα απόφαση ως έχει με επείγον αίτημα διευκρίνισης για το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας» δεν αναιρεί την εκτελεστότητα της αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία η αιτούσα αποδεσμεύθηκε από τη σύμβαση και δεν συνέτρεχε στο πρόσωπό της κώλυμα εκλογιμότητας, καθώς και ο λόγος αναιρέσεως, σύμφωνα με τον οποίο με μη νόμιμη και ανεπαρκή αιτιολογία έκρινε το δικάσαν Δικαστήριο ότι με την προαναφερόμενη (166/2006) απόφαση δεν εκδηλώθηκε η συλλογική βούληση του Δημοτικού Συμβουλίου να ρυθμίσει κατά τρόπο δεσμευτικό και προς τον σκοπό της παραγωγής εννόμων συνεπειών το σχετικό ζήτημα, είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς διότι, ανεξάρτητα από τη νομιμότητα του σκέλους της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως περί του αν εχώρησε η μη έγκυρη έγκριση από τον Δήμο Ιστιαίας της εκχωρήσεως της εκπονήσεως της μελέτης της αναιρεσείουσας στον ..... , πάντως η κρίση της προσβαλλομένης αποφάσεως περί του ότι συνέτρεχε στο πρόσωπό της κώλυμα εκλογιμότητας στηρίζεται αυτοτελώς στην επάλληλη αιτιολογία αυτής σύμφωνα με την οποία κατ' άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 716/1977 η αναιρεσείουσα, κατά τον κρίσιμο χρόνο της ανακηρύξεως των υποψηφίων συνδυασμών για τις δημοτικές εκλογές της 15.10.2006, εξακολουθούσε να ευθύνεται έναντι του ως άνω Δήμου και των τρίτων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την από 9.11.2005 σύμβαση. Μειοψήφησαν ο Πρόεδρος του Τμήματος Γ. Σταυρόπουλος, ο Σύμβουλος Ν. Μαρκουλάκης και ο Πάρεδρος Δ. Βανδώρος, οι οποίοι διετύπωσαν την εξής γνώμη :

Η κρίση του δικάσαντος διοικητικού πρωτοδικείου ότι η ήδη αναιρεσείουσα εξακολουθούσε κατά το χρόνο της ανακηρύξεως της ως υποψήφιας Δημάρχου να συνδέεται με το Δήμο Ιστιαίας με την επίδικη σύμβαση αιτιολογείται με τη σκέψη ότι με την ως άνω απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας δεν εκδηλώθηκε η συλλογική βούληση του εν λόγω οργάνου να ρυθμίσει κατά τρόπο δεσμευτικό και προς το σκοπό της παραγωγής εννόμων συνεπειών το σχετικό ζήτημα. Ανεξαρτήτως όμως της εννοίας των προεκτεθεισών διατάξεων της νομοθεσίας περί εκπονήσεως μελετών κ.λ.π., η υποκατάσταση της ανωτέρω αιτιολογίας δεν είναι, πάντως, επιτρεπτή, αφού δεν βεβαιώνεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι η πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας έκρινε ότι η αναιρεσείουσα δεν απαλλάσσεται από τη συμβατική της ευθύνη, αλλά, αντιθέτως, προκύπτει από την ίδια απόφαση ότι η εν λόγω πλειοψηφία απεδέχθη το αίτημα της αναιρεσείουσας περί αποδεσμεύσεως της από την επίδικη σύμβαση, το οποίο, όπως συμπληρώθηκε με το μνημονευόμενο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση από 8.9.2006 υπόμνημά της, περιελάμβανε και την απαλλαγή της από τη συμβατική ευθύνη. Εφόσον δε ήθελε κριθεί ότι η επίμαχη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας έχει, όπως υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, νόμιμη υπόσταση και εκτελεστότητα, δεν θα ήταν επιτρεπτός ο παρεμπόδιος έλεγχος της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής. Ενόψει των ανωτέρω, οι λόγοι αναιρέσεως που πλήσσουν την προαναφερθείσα αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προβάλλονται λυσιτελώς και πρέπει να εξετασθούν από το αναιρετικό Δικαστήριο.

8. Επειδή, προβάλλεται ότι το δικάσαν Δικαστήριο στήριξε την κρίση του σε απόσπασμα της υπ' αριθμ. 166/2006 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου το οποίο έχει διαφορετικό περιεχόμενο από εκείνο που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Πρωτοδικείο από τους αντιδίκους. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι, ενώ στο απόσπασμα της υπ' αριθμ. 166/2006 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας που υποβλήθηκε από τους αντιδίκους της αναιρεσείουσας διαλαμβάνεται στο διατακτικό της συγκεκριμένης αποφάσεως η φράση «να σταλεί η παρούσα απόφαση ως έχει στην Περιφέρεια», το δικάσαν Δικαστήριο στήριξε την κρίση του σε απόσπασμα της

αποφάσεως αυτής, η οποία έχει ως περιεχόμενο τη φράση «να σταλεί σχετικό ερώτημα στην Περιφέρεια ή να πραγματοποιηθεί νέο δημοτικό συμβούλιο», στο δε διατακτικό του ίδιου αποσπάσματος αναφέρεται η φράση «να σταλεί η παρούσα απόφαση ως έχει με επείγον αίτημα διευκρίνισης για το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας». Προβάλλεται περαιτέρω ότι το δικάσαν Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο του υποβληθέντος αποσπάσματος της υπ' αριθμ. 166/2006 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου Ιστιαίας με το να δεχθεί ότι αυτό έχει περιεχόμενο καταδήλως διαφορετικό από εκείνο που πράγματι έχει και ότι τούτο άσκησε ουσιώδη επιρροή στο ζήτημα αν με τη συγκεκριμένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η μη η εκχώρηση εκπονήσεως της μελέτης που είχε αναλάβει η αιτούσα μετά των λοιπών συμπραττόντων Γραφείων σύμφωνα με την από 9.11.2005 σύμβαση. Ο ως άνω λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος διότι η παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου ή η παραποίηση εγγράφου δεν συνιστούν λόγο αναιρέσεως κατά το άρθρο 56 του πρ.δ/τος 18/1989 (βλ. ΣΕ 3602/1996, 7, 1460, 3396/1985 κ.α.), το οποίο έχει εν προκειμένω εφαρμογή.

9. Επειδή, δεν προβάλλεται άλλος λόγος η κρινόμενη αίτηση είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου, και

Επιβάλλει στην αιτούσα τη δικαστική δαπάνη των αναιρεσιβλήτων η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 9 Μαΐου και 6 Ιουνίου 2007

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος
Γ. Σταυρόπουλος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος
Δ. Μουζάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 1ης Νοεμβρίου 2007.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος
Δ. Μουζάκη

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος Σωτ. Ρίζος

Α.Σ.